

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: **BENEDEK JÁNOS.**
POLITIKAI ROVATVEZETŐ: **Dr. BOROSS LAJOS.**
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **SZÉKELY IMRE.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A nemzet és képviselői.

— aug. 12.

Olyan országnak, melynek egy egész évi gazdasági léte egy-egy nyári esőtől függ, hol egy-egy eső adja meg az évi betevő falatot s annak elmaradása nyomán éhség, nyomor és végpusztulás jár, nem szabad ezerszáz milliós költségvel dolgoznia, nem szabad a „nagy hatalmi agyrém“-et szolgáló idegen zsoldos hadsereg fentartására évente száz milliókat kiadni.

Magyarország áldásdus térségein 50 millió testben és lélekben magyar szabadságban és anyagi jólétben élhetne s mégis csak 12 millió magyar nyomorog és 9 millió idegen magyar ellenség, nemzetiség terjeszkedését és arczatlanságát őrzi meg. Az a föld, melyen ezer év óta a magyar nemzet államot alkot, csak névleg Magyarország, de valójában osztrák provincia, melyet Bécsből dirigálnak s mely a Habsburg familia dédelgetett kedvence, Ausztria mindenkor kizsákmányolható prédája.

Ennek a jobb sorsot érdemlő népnek nincs szabadsága, mert ön-sorsa intézésében is csak azt szabad tennie, amit Ausztria megenged, nincs országa, mert azt a földet, melyet lakja, idegen zsoldos hadsereg tartja megszállva. E népnek földje természeti adományok-

ban gazdag fiainak karja erőttől duzzad s mégis inség és nyomor pusztítja sorait. Miért van mindez? Mert nincs a népben erély, nincs erős akarat, oda kiáltozni Ausztriának: „Ne bántsd a magyart!”

A magyar nép négyszáz néhány képviselőt küld a magyar parlamentbe, hogy érdekét, az Ausztria által a magyar nép nyakára küldött ugynevezett magyar kormány ellenében megvédelmezzék. De a magyar képviselőházban csak a függetlenségi képviselők valóban a nép és nem az érdekeket jutalmazó osztrák császári érdekeket képviselnék.

A nép vezetői romlottak s a nép buta fásultságban van. Nem vészett még ki teljesen a szabadság iránti érzés, nem romlott a nép, csak erős rázkódtatásra van szükség, hogy felbredjen s a lenyűgözött erők újra előtérjenek.

Egész Európában egyedül a magyar nemzet az, mely hosszú ezer éven át egy és ugyanazon határok között államot tudott képezni. Nemzeteket beolvasztó politikával nem lehet a föld színéről letörölni; az osztrák Habsburg beolvasztó politika, mely már háromszáz év óta kísérletezik, legkevesebb képes arra, hogy a magyart osztrákká tegye.

A jövőtől nem kell félnünk. A magyar nemzet ezer ellenség között

sem fog kimulni, mert a mindent intéző „Sors“ a világhistoria folyamában nagy és nemes hivatást szánt neki.

Az idők beteljesedését Tisza Istvánok és más osztrák-Habsburg fullajtárok késleltetni tudják, de a folyam árját az akadályok csak növelik — s az idők beteljesedését semmi sem tudja megakadályozni.

A parlamenti komédia egy pár hétre vagy egy pár hónapra beszünteti előadásait s a nagyságos képviselő urak pihenni térnek.

A pihenésre rá is szorulnak. Megérdemlik a pihenést a magyar nép azon önzetlen képviselői, akik igazán testet-lelket ölő munkában minden erejükkel dolgoztak az ár ellen, mely a nemzet jogait elmosni akarta s hogy ez teljesen nem sikerült, nem a gonoszok akaratán, de egyedül a nép igaz képviselőinek önfeláldozó kitartásán mulott.

A cséplőgép megáll, melyből nem a termőföld arany áldása ömlik ki, hanem szalmát csépel s a nemzet jogainak épségét veszélyezteti.

A cséplőgép száz számra gyártott törvényeket, melyek azonban nem a szabadság és a vagyonsodás megerősítésére szolgálnak, hanem az egyén szabadságát korlátozzák, a nemzet jogait alkudták el.

Megháborgatva.

Irta: **Békési Antal.**

A vonat odább szaladt, egy feketeruhás nő ott maradt a homályban s miután a piros lámpásos embertől, aki félig alvó fejjel biccentett a sötét váróterem felé, megtudta, hogy három óra hosszat kell várnia a teleki gőzösre, letette a láncos kezitáskát a padra és mellé ült. Messziről még zörgött a sín, zrr, zrr, a szél is fújt hangosan és az asszony a kietlen, unalmas falusi perronon széthordozva tekintetét, gondolta: szegény fejem, mit csináljak én itt három óráig.

Senkit se látott, a falhoz vetette a hátát és valami csendes dalt dudolgotott, de csak a fogai közt. A vörös lámpásos ember odament hozzá:

— Urasszony, tesszen bemenni, már ég a lámpás.

— Köszönöm.

A feketeruhás nő bement a terembe és itt megismerkedett Babatsóy Kálmánnal, a kis ákáczás falusi vasuti ház fiatal főnökével. Három óra hosszat beszélgettek, mialatt a főnök kétszer megfedekezett valahova sürgönyfeleletet adni, későn ment ki a hegyek alól jött vonat elé s elmondott mindent az életéről.

— Szegényke, olyan fehér, mint ez a tejűveg, hozzányulni nem merészelek... Csak úgy tartom szerelemmel, mint a virágot, bizony ápolgatni kell s vigyázni rá, hogy a hidegben ki ne menjen.

— Oh Istenem, szegény jó lélek.

— Nagyon jó, hü teremtés, egy kis fehér és törékeny rabszolga, aki mindig odaáll, ahol nincs utban. Ugy sajnálom, mint egy beteg gyermeket. Annál nincs szomorubb, ugyebár?

— Nekem nem volt. Hiszen mondtam, egy, mondd egy napig voltam férjnél. És önöknek van gyermekök?

Az egy napos asszony kíváncsi volt a többire is.

— Nincs — felelt szomorua a férfi — pedig úgy érzem, hogy a gyermek az az igazi káposzta a férj és feleség között.

A fiatal asszony mosolyogva surrant át a tárgyon e kérdéssel:

— Mit csinálnak hát itt egyedül?

— Én dolgozom, ő játszik.

A feleségéről beszélt Babatsóy a barna szép asszonynak, aki csupa vér és lelek. Lángoló a szeme, remeke ő maga azoknak a szépséges, teli asszonynak, akik szerelemre termettek. Hódító fej, melynek hódító vonásait hasztalan keresne valaki plasztikai szépet.

Lélek van a homlokán, a vérdus ajkakon.

A megható történetet, amit Babatsóy mondott az ő fehér, gyámoltalan asszonykájáról, érdeklődéssel hallgatja és arra élénken felelt, hogy a kis fehér állomásfőnökné mindig csak játszik:

— De jó dolga van.

A férfi különösen érezte magát, Mintha valami eltemetett vágya és álma ébredt volna föl, tetszhalotti mivoltából és uralkodik rajta.

Érezte, megfedekezett magáról, hogy hitvese részére és a maga részére szánalmat kér ettől az asszonytól, akit azelőtt sohse látott és lehet, hogy többé sohase fog újra látni. E gondolatnál az asszony felé nyúlt, kissé, de szenvedélyesen.

— Ugye, hogy még — látni fogom máskor is?

Csodálkozva rázogatta az isteni barna asszony a fejét. Szempillái játszottak élénken nagy fekete szemén és úgy nézett a megzavart emberre, hogy az, ha tud, olvashat a szeméből, az arczáról, ezt a gondolatot olvashatja ottan:

— De hamar megbolondultál? A kis fehér gyámoltalan mit szólna hozzá?

Ezek a dolgok történtek sok más apró

Mennél tovább áll a cséplőgép, annál nyugodtabb a magyar nép, mert tudja, hogy legalább az ország jogaiból az alatt semmit sem alkudhat el.

Öreg Debreczen.

— augusztus 12.

Színét vesztí a tinta, színét a papíros. Mult idők emléke van az öreg, sárga papíron, amelyen összefoly a tinta, elmosódnak a kúszá betűk. Hadvezérek bátorsága, bírák bölcsesége, városukat őriző polgárok józan okossága szólal meg az öreg betűkből. A teremben szürke egyhangúság van, a tollak perczegnek, tintaszag van és egyforma porosak az akták.

Az ódon jegyzőkönyvek közt, Debreczen város levéltárában dolgozik *Zoltai Lajos*. Adatokat ír ki nagy poros könyvekből. Alig süt be néhány napsugár, az is csak a városháza nagy, négyszögletes udvaráról, pedig odakint virul az élet. Hordja össze a halottak világából a hideg adatokat az élőknek. Összerakja idegörlő, nehéz munkával, mint a velencei munkás az apró köveket a színes mozaikhoz. A mozaik díszíteni fogja fényes paloták tündértermeit, de fog-e gondolni a vig mulató sereg a szürke szobára, ahol a felkelő és a leszálló nap néhány ácsilámló sugára egy munkában találja az „álmok álmot ját!”

Zoltai Lajosnak most megjelenő könyvét már ismertette a „Debreczen”, arra hivatott tollból.

A szerző most nem a mult világba merült el. Kereste, hogy mennyire vannak eladósodva a debreczeni polgárok. Felkutatott tizezer telekkönyvet és végig járta a birtoknyilvántartó hivatalokat. Összerotta a bankok és takarékpénztárak, egyház és kollégium jelzálogköveteléseit,

váltótárczáját. Adatokat csalt ki az örök mozgásban, változásban levő gazdasági élettől, amelyre nem lehet ráparancsolni, hogy megálljon. Aki a könyvét elolvassa, tisztán fogja látni, hogy Debreczen polgárai mennyiben urai a debreczeni földnek.

Gyötört a kíváncsiság, hogy kinek a hangja szólalt meg a száraz adatok körül. Ez nem a 20-ik század nemzetgazdája, aki magasan lobogó zászlóval új gazdasági ideálok után tör. Ez az öreg bírák szava. Hangos felkiáltás, intő szó a multból. Az öreg Debreczen feltámadt egy percze, hogy elmondja az ő józan utmutatását annak a Debreczennek, amely most éli átalakulási idejét és most készül megalkotni önmagából az ifju, fiatal, újja teremtettt várost.

Néhány percze szétfoszlik a fátyol és látjuk a *Zoltai* mozaikján keresztül a *Dobozi István*, *Vigkedvű Mihály* és *Balyik András* főbírák korát.

Lángban állott a határ, jött a pogány ellenség, sok falu népe összetutott szabadalmas Döbröcözön városába és a bírák ótalmazták a várost és népét két pogány közt — nem fegyverrel, de adománnyal, okos politikával. A civis művelte a földjét és megokosította.

Megszólal újra a régi bírák szava. Debreczeni polgárok, földeteket el ne kótyavetyéljétek! Új terheket roskatag vállaitokra ne rakjatok! Csak takarékosan bánjatok a nehezen szerzett pénzzel! — Ujitásokba könnyelműen ne fogjatok, — gazdálkodjatok régi móddal, megfontoltan!

Megfogadja é az Új Debreczen az Öreg Debreczen figyelmeztetését — alig hisszük. De a Zoltai munkája mégis józan mértékletességre int.

A haladás és az adósság szellője már érintette a civisek városát.

Balkányi Béla.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A kanonika vizitáció befejezése. Az ev. ref. egyháznál ma ért véget a hivatalos vizitáció. A vizsgáló bizottság úgy a hivatalokat, mint az ügyiratokat, valamint az egyház tulajdonához tartozó épületeket a legnagyobb rendben találta. A vizitációt vezető esperes: *Dávidházy János* kabai lelkész és a vele jött *Biber József* bakonszegi lelkész ma délben utaztak el.

Hálaadó istentisztelet. A király születésének évfordulója alkalmából folyó 1904. évi augusztus hó 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor a Deák Ferencz-utcai izr. templomban tartandó hálaadó istentiszteletet tartanak. Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószon t'suoh. 6. Hymnus. Az elnökség kéri a képviselőtestületi tagokat, hogy a baloldali esküvői szobában gyülekezni sziveskedjenek, honnan testületileg fognak a templomba bevonulni.

Szajoli véres zendülés.

— augusztus 11.

A jó szajoliak, akiknek „zendülését” alább részletesen leírjuk, úgy látszik, hogy nemcsak az Almásy grófok kétezer holdas birtokát szeretnék örökíteni, hanem megoldani azt a nagy problémát, amelynek anynyira hű kezelője volt a Diogenes immáron híressé lett lámpásával. Hogy a szajoliak ilyen formán naiv emberek, az bizonyos. Hogy némely dolgokban bigottak, azt is beismerjük, de hogy esendőszerűen elé dobandó tömeg: azt határozottan tagadjuk.

Szajol község ott fekszik valahol Szolnok megyében. Tehát az isten háta mögött. Nem is volt tudomásunk róla addig, míg a lapok hirovatában ki nem szerkesztették őket. Hanem ami odairtak róluk, az nagyobb szomorú. Reájuk is, reánk is. Sőt inkább

részlettel, mire lejárt az óra és jött a telexi gőzös a szép utasért.

— Még ráér, huszonöt percig vár minálunk.

Még huszonöt perc. Kiszaladt és kiabált a piroslámpás emberekre: kilenczes rakodni, két kocsi kapcsolása jobb vágányról. Mihály barátom, itt a kules, adjon jegyet. (Mihály barátom az ifju gyakornok volt.) Aztán kiszaladt az asszonykához és kérte, üljön még le melé.

— Szeretném kegyedet mindig látni, hogy volna ez lehetséges?

Az asszony most már fölugrott, mint akit megbántottak.

— Ön sért engem és vétkezik a kis gyámoltalan ellen.

Babatsóy erős zavarral küzdött és a lelkiismerete is rátámadt; vétkezel, igaz.

De ez az asszony, aki a hegyek közül jött, örületet hozott a számára és attól bünnös már is és még bünösebb is tudna lenni.

— Nem sértem, asszonyom, isten menten, de valóban nagyon szeretném tudni, hogy miért jött erre felé a hegyek közül.

— Istenem, hát olyan könnyen forr itt, a nyugalmas helyen, a vér?

— Azért, mert olyan nyugalmas.

— Hinni lehet-e az ilyen gyermekes föllángolásnak? Egy férj, egy nős ember...

— Akit remetelakában meglep a bűbáj.

— A bűn!

— Legyen.

— Hiszen ön engem nem is ismer.

— Elég ha látom.

— Hátha rossz vagyok!

— Akkor is hatna reám. Ugy jött, mintha álmaimból jött volna, amiket a beteg gyermekasszony mellett álmodom.

— Ilyenek önök.

— Ha önöktől megbódulunk.

Fölkapta az asszony a lánczos kézitáskáját és a fiu szemébe kaczagott.

— Szénfüst... Mindjárt megyünk és elszáll.

Csöngettek... egy kettő. Nég egy van hátra... Eközben, mikor Babatsóy és az idegen asszony egymás szemébe néznek a perronon, vajjon mit álmodik fönt a tulsó házban, a kis fehér gyámoltalan? Megérzi-e, hogy Kálmán vétkezik ellene, hogy a szerelemből már alig van valami? Szegény, haszontalan kis asszony. Ha megtudja: játszani se fog már többé a falusi indóház gömbákácai alatt...

Babatsóy Kálmán vitte az asszony táskáját a kocsihoz. Faggatta, kérte, esengett:

— Ir?

— Nem.

— Hova megy?

— Valahova.

Megragadta a nő kezét:

— Elmegyek utána.

— S a kis gyámoltalan?

Babatsóy ellen ez a fegyver: a kis gyámoltalan. Eleresztette az idegen nő kezét, aki fölugrott a kocsi kaczéran és kaczagva:

— Isten önnel.

A férfi lázas szemekkel nézett föl hozzá:

— Isten önnel, asszonyom.

— Gondolja, hogy ez egy szép álom.

— Azt gondolom és ezentul mindig ezt az utat fogom nézni, amerre elmegy.

— Miért?

— Mert erre vissza is jön egyszer... Vissza kell jönnie.

Az idegen asszony hosszát, édeset kaczagott.

Csöngettek épen indulóra...

— A kezét!

Lenyujtotta barna, lágy illatos kezét az asszony, a férfi megcsókolta...

— Semmit se mond?

A vonat elindult.

— De igen — kiáltott vissza a nő — csókolom a kis gyámoltalan...

Babatsóy nézett hosszan a lassu hegyi gőzös után, mely mint egy fekete szörnyeteg bujt beljebb beljebb a messze éjszaka barlangjába. Egyszer csak elnyelte a kocsikat, a feketeruhás tüneményt, aki tán maga a termékenység istennője volt a piros szájával, hófehér fogával, forró vérével és egészséges deli testével, mely a gyönyörök szépségében tündöklött a kis falusi váróterem mécesének a világánál.

Elvitte a gőzös, mint egy lélekhabóritó bünrecsábító rossz álmot, elszállt, mint a kísértés lidércfénye. Még zörögnek a sinek, zrr, zrr...

A férfi megdörzsölte a szemét és fázékonyan végigszaladt a perronon... haza, haza. Odament a gyámoltalan ágyához, és vezekelt a bünös, csókoltatta, simogatta a sovány, fehér kezecskét, mely semmit sem tud dolgozni és mondogatá magában neki:

— Csókol egy asszony, aki visszakergetett hozzád...

reánk. Istenadta jó nép az, tele becsületességgel, föld igaz szerzetével.

Budapesti tudósítónk igaz, hü tükrét tárja fel a véres esetnek az alábbiakban:

Emlékezzünk... Igen, a szajoli parasz-
tok nem is olyan régen levelet írtak az
ujságírók egyesületének, amelyben kijelen-
tik, hogy ha nem kapnak igazságot, hát
háboruzni fognak. Jót neveltünk az irka-
firán. Talán a miniszter a legnagyobbat.
Ambár ő komoly ember, de ilyen esetben
ki szokta megőrizni a komolyságot?...

Szűgyenkezve emlékszünk most vissza
a szajoli „parasztoakra”, akiket kikacoztunk,
akiket semmibe sem vettünk. Az Almássy
grófok kétezer holdas birtokát követelik,
amely az ő hitük szerint megilleti őket.
Pereltek sokáig a birtokot, de peresztesek
lettek. A régi pecsétes okmányok, az igaz-
ság dokumentumai semmit sem értek. —
Azután fellázadtak, amint megígérték. Ko-
molyan, méltóságosan, a magyar ember
becsületességének nehézségével, de ko-
molyaságával. Es vér folyt...

A szajoliak tönkrementek a pöröskö-
dés miatt. Vagyonkájukat elfizették a költ-
ségekre... Nem az most a kérdés, hogy a
szajoliaknak igazuk van-e? A megtörtént
események után ez mellékes. Konstatálnunk
kell, hogy a népek nincs igaz barátja.
Sem a kormány, sem a hivatalnok, sem
azok, akik a szavazatszedésnél „édes véreim-
nek” titulálják. Mert ha van egy igaz ba-
rátjuk, felvilágosító, éreztük érező szív,
mindezt nem történhetett volna meg. Es
ami fő: mondjuk, kába hiedelemért nem
mentek volna tönkre. A „parasztokkal”
csak akkor gondolunk, mikor adót kell
fizetnie, vagy amikor csendőrt kell kül-
deni a nyakukra.

A keddi zendülés váratlanul tört ki.
Reggel 6 órakor felkerekedett az egész köz-
ség kicsinyje, nagyja. A vasutmentén fekvő
földesuri lak felé tartottak. — A községben
tartózkodó négy csendőr bátortalanul követte
a különben nagy méltóságosan viselkedő
népet, amely az Almássy grófok kastélya
előtt foglalt állást. Szépen, rendben, nyu-
godtan.

Az egyik a csendőrök elé állt s így
szólt:

— Addig nem megyünk el innen, míg
azok ott bent be nem bizonyítják, hogy az
a kétezer hold föld jogos tulajdonuk.

A négy csendőr tehetetlen volt a tö-
meggel szemben. Telefonáltak tehát Szol-
nokra, ahonnan egy század katoná, nagy-
számu lovas és gyalogos csendőr érkezett
csakhamar. Azonkívül kijött dr. Millasevits
Sándor főügyési helyettes, Berky József
alispánhelyettes és Jancsó Géza főszolga-
bíró.

Ezek kapacitáltak a tömeget, de sem-
mire sem mentek. Reggel 6 órától késő es-
tig, étlen, szomjan, ott állottak és ki nem
mozdultak a helyükből. Az urak ekkor be-
hívták Hegedűs Andrást, a nép egyik veze-
tőjét, aki észrevette, hogy már előbb kihall-
gatott társai a drága és fontos okmányokat
kiadták a kezükből. Odarohant az asztalhoz,
felkapta azokat s így szólt:

— Nem adom oda. Nem adom oda, ha
csak meg nem ölnék!

Két csendőr szuronyt szegezett a mellé-
nek, de Hegedűs álhatatos maradt.

— Őljenek meg, akkor elvehetik.

Végre bilincsbe verték s a szolnoki
fogházban vették el tőle a fontos, pecsétes
okiratokat.

Jancsó főszolgabíró ekkor felszólította
a tömeget, hogy oszoljanak szét.

— Nem megyünk haza, — kiáltották
azok — bizonyítsák be előbb, hogy nem
nekünk van igazunk!

Az ügyész türelmetlenül szólt oda:

— Menjenek haza, utoljára figyelmeztet-
jük!

Néma csend, semmi válasz.

A katonák és csendőrök erre szuronyt-
szegezve nekirohantak a békén álldogáló
népnek. Gyerekek, asszonyok sikongva reb-
bentek szét. Egyik legény a favilláját a
csendőrökre emelte: legázolták, összeszur-

kálták. Hőrogvé, holtan rogyott a földre.
Rendetlen futásban kerestek menedéket, de
a katonák és csendőrök üldöztek mindenkit
s a kit elfogtak, bilincsbe verték.

Igy verték le a zendülést Szajolon.
A nép roppant el van keseredve. A ke-
serőség, mely átította a lelket, óriási.

Az is nagyon érdekes, amit a zendülők
egyike mondott a zendülést megelőző dol-
gokról.

Mindenki tudja, aki ügyünket smeri,
hogy igazunk van. Meg nem tántorit senki.
Itt józan, becsületes, de nyakas nép lakik.
Sok-sok év óta üldöznek az urak, szövet-
keztek ellenünk. Még a fiskális urakat is
lekenyerezték 2 évig egy Láng József nevű
pesti ember volt az ügyvédünk. Kisült, hogy
Kistenye helyett Kistenyöt perelte. Ez
Törökszentmiklós mellett van s egy má-
sik Almássy Edeé. Semmi közünk hozzá.
Ezért vesztettük el a pert mindenütt. Sok
száz forintot kicsaltak tőlünk az ügy-
védek.

Egy szolnoki fiskális irodavezetője
kijött. Egy esomó bankót kért, nem tett
semmit. — Nagy lator volt, most börtön-
ben ül.

Egy öreg földműves beszélt:
— Tessen megnézni ezeket az iráso-
kat. Kétségbeesésünkben levelet írtunk jó
öreg királyunknak. Molnár Imre írta alá.
Megjött a válasz: hol van az a Molnár,
mondja el bővebben, mit akarunk. Az urak
azt írták vissza, hogy Molnár meghalt. Az
ám, a börtönben ül tegnap óta. Hazudtak a
királynak is.

Erre úgy jöttünk rá, hogy a haláláról
szóló irást egy ügyvéd segítségével megta-
láltuk az országos levéltárban. A mult hó-
napban írtunk már a miniszterelnöknek, az
ujságírók egyesületének. Nem használt, talán
ki is nevettek. Tudjuk, hogy legnagyobb
megrontónk Lippich Gusztáv főispán. Persze,
az Almássyék ügyvédje volt.

Ez a szajoli zendülés szomorú törté-
nete, amelynek még nem várt következmé-
nyei lehetnek.

Öngyilkos aggastyán.

Akin két vonat ment keresztül.

— Saját tudósítónktól. —

augusztus 12.

Borzalmas módját választotta egy ag-
gastyán annak, hogy a rá nézve már ter-
hessé vált élettől megszabaduljon. A 76
éves testben-léleken megtört öreg ember
napok óta az öngyilkosság eszméjével fog-
lalkozott, míg tegnap reggel sikerült vég-
zetes elhatározását végrehajtani, a robogó
vonat elé vetette magát, amelynek kerekei
darabokra szaggatták testét és mikor már
jó ideig észrevétlenül feküdt a borzasztóan
megesonkított hullá az uttesten, a követ-
kező vonat is keresztül ment a tetemen,
amelynek darabjai messze hullottak egy-
mástól.

A rémes öngyilkosság részletei —
mint Kolozsvárról írják — a következők:
Szórády Mihály 76 éves volt börtönőr
már évek óta visszavonultan élt családjá
körében. Saját háza és kertje volt, amely-
nek élvezetéből szegényesen, de gondtalan-
ul éldegélt.

A békés családi életet az utóbbi időben
megzavarta az agg családfo nyugtalan vi-
selkedése. Meglátszott rajta, hogy az aggság
terhei elkedvetlenítették az élettől és maga
is többször kinyilvánította, hogy teljesen
megunta az élet terheit tovább viselni.

Az aggdó családtagok éppen azért
kettőzött gonddal örködték az öreg fölöt és
lehetőleg mindig körülötte voltak.

Tegnap reggel szürkületkor már talpon
volt és azzal, hogy imádkozni megy ki az
udvarra, felöltőjét magára véve, eltávozott
hazulról.

Rövid ideig várták, hogy visszatér, de
egy félóra elteltével már nyugtalanokdottak,
hogy baj lehet és azonnal a keresésére
indultak.

Az egész környéket bejárták, mikor a
teherpályaudvar közelében a vonat sinei
mellett megtalálták a szegény öreg bor-
zasztóan megesonkított holttestét.

A holttest még a sinek mellett feküdt
teljesen összeroncsolva. Feje husz lépésnyire
a törzstől feküdt az uton, ballába pedig
még ennél is távolabb.

A vizsgálat kétségtelenül megállapi-
totta, hogy a személyvonat elé feküdt az
életunt aggastyán, amely testét összezúzta
és miután már jóideig feküdt az uttesten a
később érkező tehervonat még egyszer ke-
resztül ment rajta és ez dobta szét a test-
részeket.

Ezután jöttek csak hozzátartozói arra
és ismerték fel az öreg Szórádit. A hullá-
részeket beszállították a törvényszéki orvos-
tani boncoló intézetbe.

Miért ölték meg Plehvét?

A gyilkosság megokolása.

aug. 12.

A Párisban megjelenő La Tribune
Russe című forradalmi újság most füzetet
küldött szét, a melyben az orosz forradalmi
szocialista párt központi bizottsága az egész
civilizált emberiség előtt magára veszi a
felelősséget Plehve meggyilkolásáért. A fü-
zet Pétervárról van keltezve, sokkal való-
színűbb azonban, hogy egy Genf melletti
kis faluban készült, a hol az orosz forradal-
márok a minap gyűlést tartottak. A füzet
a következőkben adja okát Plehve meg-
gyilkolásának:

Plehvet megölték először is azért, mert
ő volt az, aki két évvel ezelőtt a Népakarat
szerkesztőségében dolgozó testvéreinket az
orosz törvények ellenére befalaztatta a Péter
Pál-erőd kőbörtöneibe s oly rossz báná-
smódban részesítette őket, hogy tucatszám
haltak el, mint áldozatai az éhínségnek és
ebben a dantei pokolban produkált örül-
ségnek. Akik még élnek, még tűrik bor-
zalmas sorsukat.

Másodsor, mert Plehve volt, aki Orosz-
ország mindenható zsarnoki méltóságára
emeltetvén, a hallatlan represszáliák poli-
tikáját megújította és megerősítette az ér-
telmeséggel bírók, a munkások, a parasztok
és mindenki ellen, aki csak Oroszországban
gondolkozik és szenved; mert ő volt az,
aki két éven át tartó hivataloskodása
alatt Balmacsevet, Leckertet, Querchonint,
Froumkinet és a szabadságnak és jog-
nak még számos előharcosát a vépadra
küldötte, vagy elevenen temettette el ami
Bastille-jeink kriptáiban; Plehve volt aki
Oufában száz munkásra rálövetett a kato-
nákkal; aki délen levő ipari központjaink
követését a proletárok vérével megöntözte;
ő volt az, aki a politikai börtönökben leg-
czudarabb kínzásokat, a foglyok megson-
kítását a rendszeres politikai intézmény
magaslatára emelte; aki erőszakot követtet-
tett el az asszonyokon és a foglyok karját
a hóhér térdén törette el; Plehve volt az,
aki az 1902-iki parasztmozgalom alkalmával
a férfiakat megkorbácsoltatta, az asszony-
kat és leányokat pedig részeg kozákokkal
megbeestelenítettte, azonkívül pedig egész
falvakat egyszerre és közösen tett felelőssé
a történekeért — ami olyan hallatlan eljárás,
hogy még a keleti diszpotizmus és a
barbár néptörzsek garázdálkodása óta nem
akadt rá példa.

Harmadszor: Meg kellett halni Plehvennek, mert ő volt az, aki a forradalom áradaának gátát vesse, a birodalom egyes nemzetiségei közt a gyűlöletet feltűzte; egyiket a másikkal és valamennyit a szent Oroszországgal összekapatta, az ortodox és az ezarisztikus Oroszországot egymással elantóba hozta; mert ő volt az, aki Finnország eloroszosítását a végletekig vitte, amennyiben megtörte a lojalis és békés ország alkotmányát; mert ő volt az, aki makacs buzgalommal üldözte a zsidókat, a lengyeleket és az orményeket is, a zsidók ellen Homelben és Kisinyevben valóságos Szent Bertalan-éjt rendezett, ahol az emberek, akiknek pálinkával elvették az eszét, olyan kegyetlenséget követtek el embertársakon, hogy arra nincs példa sehol sem.

Negyedszer, meg kellett halnia Plehvennek, mert ő volt az, aki arra törekedett, hogy Európa összes civilizált országait egy rendszert hálózatba fogja össze; aki arra törekedett, hogy őket a ezarisztikus elavult rendszerének megnyerje; mert ő mindenütt, Olaszországban, Franciaországban, Németországban tört mert vetni azoknak az orosz forradalmároknak, akik kiszabadultak a moszkvai sas tőreiből.

Ötödször meg kellett neki halnia, mert ő volt az, aki a czárra való egész befolyását arra használta föl, hogy a kelet-ázsiai háborút provokálja: aki egy szerencsétlen országot belekergetett egy áldatlan kalandba; aki hidegvérrel áldozta oda a Brazobrazov, Alexejev és társai rablóbandájának százazrek ifjú életét, és a rubelek milliárdjait, amelyeket egy egész nép éhsége és emberföltött munkája árán szereztek.

A manifesztum így végződik: A nép és haza, civilizáció és emberiség ellen elkövetett eme gonoszítotté miatt ítéltek halálra Plehvet, s végezte ki a küzdő szervezet.

NAPI HIREK.

Debreczeni festők mozgalma.

— A vállalkozók ellen. —

— augusztus 12.

A múlt hónapban az ácsiparosok indítottak mozgalmat az ellen, hogy az építkezéseknél szükséges ácsmunkásokat ne a vállalkozók utján kapják meg, hanem közvetlenül az építetőkötől.

Ugyanilyen mozgalmat indítottak — mint már említettük — a szobafestők és fénymázolók is. Mozgalmuk eddigi eredményeként ma az ipartestülethez kérvényt adtak be, melyet valamennyi helybeli önálló szobafestő és fénymázoló aláírt.

Kérvényükben azt kéri, hasson oda az ipartestület, hogy az építkezési festő és mázoló munkákat kőműves vállalkozók ne vállalhassák.

Kérelmük indokolásaként kifejtik, hogy a közvetetten vállalt munkákért a közönség többet fizet, mintha az közvetlenül a készítő iparosnak adja. Ezen kívül pedig a festők és mázolók is megkárosodnak, mert az építő vállalkozók a munkadíjakat leszorítják.

Kijelentette írásban valamennyi debreczeni szobafestő és fénymázoló, hogy a mai naptól kezdve csak közvetlenül az építetőkötől vállalnak el munkát. Épületmunkáknál alvállalkozók ezután nem lesznek.

Kéri továbbá, hogy azt, ipartestület a kamara utján kérje a minisztert, hogy az állami építkezéseknél az egész épületmunkát egy vállalkozónak ne adja oda. Ugyanis az állam építkezéseire iparáganként hirdet pályázatot, de rendszerint egy

vállalkozó vállalja el valamennyi iparág munkáját és a szakiparosoknak, mint alvállalkozóknak adja ki.

Ezt is meg akarják akadályozni a most mozgalmat indított iparosok és elérni óhajtják azt, hogy az állami építkezéseknél is csak azok az iparosok vállalhassák fel az egyes iparág munkáit, kiknek arra az iparágra engedélyük és képesítésük van.

Ezek a most megindult mozgalom czéljai. Ezt írta a Debreczen valamennyi szobafestő és fénymázoló iparosa.

Reméljük, hogy ez a mozgalom nem csak a mozgalmat indító iparosoknak, de a közönségnek is előnyököt biztosít.

— **A munkaszünet felfüggesztése.** A hivatalos lap mai száma a kereskedelemügyi miniszternek rendeletét közli, mely a Szent István napot követő vasárnap munkaszünetének részleges felfüggesztéséről szól. Szent István napja ugyanis az idén szombatra esik és így két munkaszüneti nap közvetlenül követi egymást. Hogy az ipari munka és az üzleti forgalom — főképpen az élelmiszerrel kapcsolatos — ne szüneteljen két teljes napig, elrendelte a miniszter, hogy mindaz az ipari munka, mely a keresk. miniszternek múlt évi jun. 13-áról való 28.559 sz. rendelete szerint vasárnap csak d. e. van megengedve, az augusztus 21-ére eső vasárnapon kivételesen reggel 6 órától déli 12 óráig és este 6 órától kezdve zavartalanul végezhető.

— **A rendőrfogalmazó büntetése.** Tegnap lapunk részletesen foglalkozott az összeütközéssel, amely Végh Gyula rendőrfőkapitány és a bűnügyi osztály közt történt a főkapitányi engedély nélkül megtartott razzia miatt. A főkapitány ma megjelent a bűnügyi osztálynál. Az osztályvezető éppen a polgármesternél volt a dolgot a maga részéről is előadni. A többi tisztviselők szótlanul hallgatták a főkapitány szemrehányásait és kifakadásait.

— Felköttem a lordmajort! — kiáltotta a főkapitány. — Azaz, hogy felköttem, amilyen dühös vagyok, ha Edvárd király, angol király volna és vizátnak fakó lovamon De magukat mind elcsapom, — folytatta a körülállókhoz fordulva.

— Hát én velem mi lesz? — kérdezte Mile Pál, a bűnügyi osztály fogalmazója, aki a megtartott eredményes razzianak nemcsak foganatosítója, de értelmi szerzője is volt.

— Megbüntetem, szigoruan megbüntettem! — kiáltott a főkapitány. — **Büntetésből megmarad a helyén!**

— **A kalocsai érsek meghalt.** Császká György kalocsai érsek meghalt. A kiváló főpap néhány nappal ezelőtt meghült. Allapota 3 nappal ezelőtt olyan komoly fordulatot vett, hogy ágyba kellett feküdnie. — Betegsége tüdőgyulladásba ment át, mignem a krízis napján meghalt.

— **A katonák bevonulása és szabadságolása.** A közös hadügyminiszter az ujonczok bevonulásáról és a törvényes szolgálati időt kiszolgált katonák szabadságolásáról rendeletet adott ki. A miniszteri rendelet értelmében az összes csapattestek

és intézetek ujonczai október tizedikén vonulnak be. Az egyéves önkénteseket és a haditegereszet ujonczait október harmadikára fogják behívni. A póttartalékosokat nyolozhóti kiképzésre vonják be. A katonai területi parancsnokságoknak azonban joga van a gyalogság, vadászcsapatok és a vartüzérség póttartalékosait, — hogy ha az elhelyezési viszonyok úgy kívánják, — 1905 tavaszára behivatni.

— **Tanulótársak 20 éves találkozója.** E hó 10-én tartottak 20 éves találkozókat a tiszántúli ev. ref. egyházközségek debreczeni tanítóképződjének azon növendékei, akik az 1883-84-ik isk. évben a nevezett tanintézet 3-ad éves hallgatói voltak. A tíz éves találkozósi szerződést 26-an irak alá; 10 évvel ezelőt már kező nem jelenhetett meg közülök, mert meghalt. Most, 20 év múlva a 26 közül 22-en élnek, 4-an meghaltak s pedig 2 öngyilkos volt a 4 közül. A 22 közül is csak 9 jelent meg, a többi akadályozva volt a megjelenésben. Megjelentek: Szondy Imre (Debreczen), Magos József (N.-Kálló), Nagy Elek (Vasútó), Vágó József nejével s egy fiával (Majtis), Porcsalmi Gyula nejével (H.-Böszörmény), Somogyi József nejével (Tenke), Molnár József nejével s egy fiával (Nádudvar), Nagy József nejével s 4 gyermekével (Hódmező-Vásárhely), Szőke Gábor (Börvely). A találkozás d. e. 9 órakor volt a Pacsirta-utcai iskola irodájában. Szondy Imre üdvözölte a megjelenteket s elmondta a 10 éves találkozó történetét, majd a 20 éves találkozó tagjairól, az elhunyt tanulótársakról, tanárokról beszélt s megállapította a programot Villásreggeli után Jó István igazgatójuk, Kovács Lajos tanáruk s Demjén Lajos volt debreczeni tanító elhalt tanulótársai sírját megkoszorúzták, majd aztán egyetlen, még életben levő tanárukat: Somogyi Pál nyug. tanárt üdvözölték. — Délben az Angol királynő külön szobájában volt ebéd, amely alkalommal Torcsalmi Gyula mondott könyvek közt egy beszédet; visszaemlékezést tett a multra, elmondta, hogy 20 év előtt mint még egészen ifjak voltak együtt s ma deressedő fejjel találkoznak hosszú időn tul. Oly pályán működnek, melyen többször kell az ürmopoharat üríteniök, mint az örömet. Ma egyedüli jutalmuk a jól végzett munka felett érzett benső megnyugvásuk, meg az a baráti szeretet, ami ma összehozta őket. Óhajtja, hogy a legközelebbi találkozáskor, meg még sok találkozáson együtt lehessenek, tartsa meg a gondviselés a megjelentek s meg nem jelent tanító-társukat s családjaik egészségét, hogy baráti, tanulótársi szeretettel családjaikkal együtt sokszor üdvözölhessék egymást. — Amily megható s kedves volt a viszontlátás első pillanata, ép oly derült jókedvvel mulattak együtt d. u. 4 óráig az egykori iskolatársak. Négy órakor Gondy és Egeinél lefényképeztették magukat, azután meg a Nagyerdőre rándultak ki. Este bankett volt. — A legközelebbi találkozó 5 év múlva lesz, amikor egynegyed százados emlékéft ülik annak, hogy találkoztát kötötték. — Azért tették 5 évre, mert mint egyiköjük mondta: „oly korban vagyunk már, amidőn előttünk 5 év annyi, mint kezdetben 10 év volt s ez az arány később még kevesebbre szorul, a találkozáshára.” — A megjelentek elmondták egymásnak 20 év alatti élettörténetüket. Mindaanyian olyan emberek, kik a tanítói pályán kívül több tiszteletbeli pályán is működnek s több irányban működnek polgártársaik javára azokon a helyeken, ahol az egyház, iskola s haza érdekében művelik a kulturát.

— **Halalozás.** Bónis Andor máv. ellenőrt forrón szeretett neje elhalalozásával súlyos csapás érte. A gyászbeset alkalmából a család az alábbi gyászjelentést adta ki: Alól-irottak igaz bánattal és mély fájdalommal tudatjuk a jóságosan forrón szerető nő, anya és rokon Toltavai Bónis Andorné szül. Bónis Margit f. évi augusztus 9-én, reggeli 3/4 1 órakor, hosszas szenvedés után bekövetke-

zett gyászos elhunytát. A megboldogultnak drága teteme folyó 12-én, délután 5 órakor fog a debreczeni állomásról a ref. temetőbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Áldás emlékéül Bába porain! Vizakna, 1904. évi aug. hó 9-én. Bónis Andor, m. ált. vas. ellenőr, Debreczen, mint férj. Bónis Irna férjével Szathmáry Kálmánnal és Elemer, mint gyermekekkel. Özv. Toltsvai Bonis Sámuelné szül. Szepesy Ilona, mint édes anya. Bónis Sándor, Sarolta, Kata férjekkel, László és Malvin, mint testvérei és nagyszámu rokonok.

— **Tátrafüredről.** A fürdővendégek legújabb névsora 1955 vendéget tüntet fel. Debreczenből legújabbban odaértek: dr. Zádor Ervin ügyvédjelölt és Mendik Antal mérnök.

— **Felolvasóestély a Bocskay-kertben.** A debreczeni szünidei „Jókai” önképzőkör ma tartja táncmulatsággal egybekötött zárkörü felolvasóestélyét a Bocskay-kerti nyári vigadóban, városunknak legmodernebb kiránduló helyén. Társas indulás az este 6 óra 56 perczkor induló rendszeres személyvonaton.

— **Sok a beteg.** A közkórház jelenti, hogy az utolsó napokban szokatlanul megszokott a betegek száma, holott pedig máskor nyárban aránytalanul kisebb a beteg létszám mint a többi évszakokban. A mai napon a kórházban ápolott betegek száma a 350-et is meghaladja.

— **Esküvő.** Neumann Joachim kedves leánya Fanny, a hó 21-én tartja esküvőjét Hajdu Sándor nagykatai kereskedővel.

— **A király Karlsbadban.** A király 1864. óta nem volt Karlsbadban. Ez a világ-hírű fürdőhely, amely évről-évre idegen fejedelmeket lát vendégül 40 év óta, sajnosan nélkülözötte saját uralkodóját, annál nagyobb az öröm egy fürdővezetőség, mint a vendégek körében, hogy Ő Felsőek folyó hó 17-én magas látogatásával a fürdőhelyet megtisztelni fogja. Az ünnepélyes fogadtatás előkészületein — mint ottani tudósítónk jelenti — serényen dolgoznak. A városi hatóság karöltve a lakossággal buzgón fáradoznak azon, hogy a város felkészítése ragyogó és fényes legyen. A központi állomásról pompás diadalkapun át fog a király a városba bevonulni. Az egész utvonalon, melyet a király érinteni fog több ezer tűzoltó és számos veterán egyesület fog sorfalat képezni. A városi tanács határozatából a Pirkenhammer és Wildpark közötti óriási térségen száz munkás dolgozik az óriási 40 000 méter hosszú virágfűző előállítására. A fürdő vendégek, kik között igen sok debreczeni is van, lázas érdeklődéssel várják a királylátogatás nagy napját. A királyt a város nevében Schaffner Lajos kir. tanácsos polgármester fogja üdvözölni.

— **Verekedő juhászok.** Az Árpádtér 18 koresmájának egyikében összeverekedett két juhász: Csukai János és Barna Sándor. A verekedés nagy közönséget vonzott a koresmába, de békítőleg senki sem akart fellépni, nehogy az épületes látványt megzavarják. Két rendőr is előkerült, akik persze rögtön beleszóltak a játékba. Nosza erre a két juhász most már egyesült erővel neki a két rendőrnek. Lett nagy gabalyodás lármá, verekedés, miglen a két juhászt a rendőrök a központra kísérték. A legénykedő csárdahősök még ott is nagyban fogadkoztak, hogy megölik a két rendőrt, ha kiszabadulnak. Egyelőre azonban a két rendőr nyugodtan alhatik, mert a juhászok a hűvösön ülnek.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Szabó Lajos ev. ref. 46 éves, Kis István ev. ref. 54 éves, Takács József ev. ref. 58 éves, Szőke Gábor ev. ref. 9 hónapos, Vida József ev. ref. 66 éves.

— **A színház mellett.** Nagyon szereti a Muzsacsarnokot Máté János napszamos. Ha már így nyári szünet idején nem mehet be a színházba, legalább ott

hajtja álomra fejét a művészet templomának oltárlépesőjén. A rendőrség azonban nem tudott ily magásra emlékedni és a művészetért rajongó Mátét bekísérte, mivel sem bejelentett lakása, sem állandó foglalkozása nincs.

— **Csavargó nők.** Tegnap este a rendőr bekísérte Erdei Juliánna ismert utcai leányt, mert foglalkozás nélkül csavargott. — A Petőfi-kertben járkált az éjjel magányosan Murvai Eszter varróné. Az éjjel egyedül sétáló nőt a rendőr a központra kísérte.

— **Kéregető napszamos.** A Beresényi-utczán házról-házra járva kéregető Csáki János gyomai napszamos. A koldulásért a rendőr megszólította, mire Csáki átkokkal, szidalmakkal illette a rendőrt, ki Csákit a központra kísérte. Most aztán Csákit nemcsak kéregetésért, hanem hatóság elleni erőszak miatt is megbüntetik.

— **Állandó műpararu kiállítás.** Mentze Henrik újdonságok áruháza Piac-és Szent-Anna-utca sarkán. Több ezer újdonság érkezett alkalmi ajándékokban, u. m. háztartási cikkek, gyermekjátékok és műpararu különlegességek, melyek a legolcsóbb szabott árak mellett beszerezhetők.

— **Letzter József fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

Kárbavesztett vacsorák.

— augusztus 12.

Mostanában történt Debreczenben ez a kis tréfás dolog. Egy eladó sorban levő szép vidéki leány hosszabb idő óta debreczeni rokonainál időzik — férjkeresés szempontjából.

A szép kis férjfogónak alig hogy ideérkezett, akadt egy bálulója. — Az ismerkedés hamar megtörtént és attól fogva a fiatal ember mindennapos vendég volt a kisasszony rokonainál.

A férj jelölt fiatal ember már körülbelül a huszonötödik vacsorát ette végig a leány házánál. Amikor vacsorára került a sor, a hölgyek ügyesen visszavonultak. A fiatal ember nem győzte dicsérni a kitünő kosztot és a szép leányt.

— Igen, igen, — türelmetlenkedett a család fő — de most már beszéljünk komolyan a dologról.

— Éppen ezt akartam mondani — szólt a fiatal ember.

— Nos, hát tetszik önnek a leány?

— El vagyok ragadtatva. Micsoda menyecske lesz belőle!

— Ugyan kérem — szólt idegesen a család fő, — beszéljen világosan: elveszi vagy nem veszi el?

— Én, kérem?

— Hát nem is én!

— De hiszen én egészen más szándékból voltam bátor önöknél látogatásokat tenni.

— Más szándékból? Hát ugyan mi a csoda szándékból eszik itt már egy hónap óta?

— Szó sincs róla, kérem. Hiszen a félreértés köztünk nem olyan nagy, mert az én célom is az, hogy bekössük a kisasszony fejét.

— No hát akkor?

— Csak hogy én nem lehetek az a szerencsés...

— Hát akkor mi az ördögöt akar itt már hetek óta?...

— Én szabad óráimban házasságközvetítő vagyok...

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A kenyérdrágaság ellen.

Budapest, augusztus 12. Biró Henrik fővárosi bizottsági tag ebbeli beadványára a főváros tanácsa elhatározta, hogy a pékek kizsákmányoló üzérkedésével szemben, a kenyérüzsora megszüntetését városi pékműhelyek felállításával fogja előidézni.

Szapáry László gróf itthon.

Budapest, aug. 12. A Dienes-féle megvesztegetési ügyben szomorú hírvé-hez jutott volt fiúmei kormányzó ma visszaérkezett. Egyelőre anyja birtokán fog tartózkodni, de aztán állandóan Budapesten akar tartózkodni. Ugy nyilatkozott, hogy közgazdasági téren óhajt a közügynek használni és ezzel elfeledtetni a múltat. Az exkormányzó társadalmi és politikai reaktiválásán erősen dolgozik. Sőt, hír szerint érdekében Ferencz Ferdinánd trónörökös is közbelépett.

Császka érsek halála.

Budapest, aug. 12. Császka György kalocsa érsek földi maradványait a budavári palotában holnap este balzsamozzák be. Ravatalra holnap délelőtt helyezik. A család kívánságára a beszentelést Kohl Medárd püspök fogja végezni. A holttestet vasárnap reggel viszik Kalocsára. A temetés kedden lesz. A pápa áldása még eddig nem érkezett meg. A halottas szobában ma megjelent Wekerle Sándor volt miniszterelnök. Lobkowitz herceg is kifejezte részvétét.

Orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 12. A port-arthuri kikötőből menekült orosz hajóraj és a japán üldöző hajóhad között lefolyt tengeri ütközetéről hiányoznak mindeddig a részletek. Egy japán torpedó naszádromboló eloltott lámpával közeledett egy orosz torpedó hajóhoz és azt lefegyverezte. Látták, amint a japán romboló maga után vontatta az orosz hajót.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— aug 12

Buza októberre	10 27 — —
Buza tavaszra	10 52 — —
Rozs októberre	8 22 — 8 24
Tengeri októberre	7 31 — 7 32
Zab októberre	7 25 — 7 27

IRODALOM.

Sóhajós napok.

Ha az a tengersok nehéz sóhaj.
Mely tépi most a lelke
S nem enged megpihennem —
Valahol egyesülni tudna, hajh.
Micsoda orkán volna,
Mindent, hogy elsodorna
Bősz erejével ez a vad vihar!

Nem állhatnál meg benne még te sem,
Legerősebb e világon,
Síró nebántsvirágom,
Én féltve féltett drága kedvesem; —

Ila csak a két karoddal
 Át nem fogod azonnal
 Vállam szorosán és szerelmesen!

Szavay Gyula.

Az Országos Magyar Szövetség „Értesítője”. Az Országos Magyar Szövetségnek most megjelent első „Értesítője”, amely egy állandó havi közlöny előfutárja, meggyőzően igazolja, hogy az 1903. évi szept. hó 19-én Kassán, a Rákóczi kiállítás záróünnepségeinek keretében megalakult „Országos Magyar Szövetség” főállásának és tevékenységének rövid ideje alatt is erős gyökereket vert a magyar társadalomban, amely egyre nagyobbodó számmal csoportosul zászlaja köré. Elmondja az Értesítő, hogy a szövetség, amelynek élén Eszterházy János gróf főrendiházi tag áll, alapszabályainak az 1903. évi nov. 21-én történt megerősítése után kezdte meg szervező tevékenységét 252 taggal, míg az Értesítő lezárásakor, július 25-én 2507-re szaporodott föl a bejelentett tagok száma. Megalkultak a budapesti I., II., III., IV., V., VI., VII., IX. és X. ik kerületi, debreczeni, újpesti, nyitrai érsekújvári, tornócei, vágsellyei és királyfai, vázei, szakolezai és galgóczi vidéki bizottságok, folyamatban vannak a vidéki bizottságok további alakulásai Nyitra és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyékben s megértettek az előkészítő lépések a vácsvidéki, félegyházi, czeplédi, székesfehérvári s az egész Békés vármegyére kiterjedő bizottságok alakítása czéjából. A szövetség szervezete ezidőszert az székesfehérváron kívül 34 vármegyére terjed ki. Alaposan remélhető, hogy a magyar közönségnek az Országos Magyar Szövetség iránt tanúsított érdeklődése nemcsak állandó lesz, hanem fokozódni is fog, úgy hogy a szövetség az egész magyarság támogatásában rejlt nagy súlyjal és hatással munkálkodhatik nagy nemzeti programján, az egységes magyar nemzeti társadalom megteremtésén és a nemzetiségi vidékekbe ékelt magyarság erőteljes védelmén.

VEGYES HIREK.

*** A vonat alatt.** Megrendítő eset történt a báros-gyékényesi vasúti vonal Berzence állomásán, ahol — mint nekünk írják — egy fiatal leány banatában, hogy kedvesétől elszakítják, leugrott a vonatról. Zámboreszi János berzencei lakos két évvel ezelőtt kiment Amerikába. Családját itthon hagyta azzal a szándékkal, hogyha jól megy dolga, majd küld pénzt utiköltségre. Zámboreszkinak a felesége, két leánya és egy fia itthon maradt, akik közül a legidősebb, a 18 éves Margit volt. Ez a leány szerelmes volt egy Bekes Lajos nevű legénybe, aki meg is kérte a leány kezét. A leány anyjának nem tetszett a legény s e miatt már hónapok óta azzal biztatta a szerelmeseit, hogy várjanak addig, míg a leánynak az apja bazajon, ami már egy pár hónap mulva meg is fog történni. Két héttel ezelőtt Zámboreszkiné azzal lepte meg a családtagokat, hogy apjuk pénzt küldött, hogy a legközelebbi fiúmei hajóval induljanak utra. Mindenki örült ennek az utazásnak, csak a szegény szerelmes leányra, Margitra hatott lesújtólag a hír. Hetfőn reggel indultak el, hogy Fiuméba utazzanak. A család már elhelyezkedett a kocsiiban, csak a leány mészázott el a kocsi végén levő nyitott ajtónál, hol völégényével beszélgetett. Alig indult el a vonat, az állomásai személyzet egy éles sikoltást hallott s utána már pirosra voltak festve a vonat kerekei. A szemtanúk állítása szerint a leány leugrott a vonatról s eközben került a kerekek közé. A vonatot rögtön megállították, de csak a szerencsétlenül járt leány öszerencesült holttestét tudták kihuzni a vonat alól.

*** Kutba ölt gyermekek.** Brukenau temesmegyei községben a nagykorosma ud-

varán levő kutban egy héthónapos, már rothadásnak indult apró kis csecsemőt találtak. A cselédleány reggel vizet akart meríteni az udvaron levő kutból. Vizmerítés közben véletlenül bepillantott a kut mélyébe és nagy ijedelmére valami idomtalan, kis gyermekhez hasonlatos tárgyat látott a vízszínen uszkálni. Félelmében lármát csapott, mire több cseléd és szolgáló jött oda, kik mind iszonyattal vették észre a vízszínen uszkáló holttestet. Végre egyikük rászánta magát és a vödör segítségével felhuzta a félelmet és utálatot gerjesztő valamit, melyről, amikor felszínre került, kiderült, hogy nem egyéb, mint egy körülbelül tíz hónapos csecsemő, mely a kutban már rothadásnak és foszladásnak indult. A községbeli lakosok véleménye szerint valamely vándor komédiáscsapat, vagy cigánykaraván büne kerülhetett napfényre, mert az utóbbi időben sok ilyen fordult meg a községben. A holttestet elhantolták, míg a vizsgálat mindent elkövet, hogy a lelketlen anyát és esetleges büntársait kézrekerítse.

* Egy veszedelmes lóköltő halála.

Csongrádról jelentik nekünk, hogy Karkus János rettegett lóköltő az utóbbi időben számos lopást és rablást követett el. A múlt héten fenyegető leveleket irt a főszolgabíróknak, az előjáróságnak és a csendőrségnek, tudtára adván, hogy aki nyomozni fog utána, azt kíméletlenül lelövi. Bogdán József csendőrszázados Csányban rátalált a rablóra, aki öt lövést intézett feléje pisztolyából, de egyik golyó sem talált célt. Az őrmester szintén használta fegyverét és a vállán meg a karján súlyos sebet ejtett Karkuson, aki a községi orvoshoz futott, hogy bekötöztesse sebeit. Itt érte utól az őrmester s megakarta motozni. Karkus János a motozás közben pisztolyt rántott, az őrmester azonban megelőzte és lelőtte. A lóköltő holtan rogyott össze.

INGATLANOK FORGALMA.

Csire Imre és neje Ács Juliánna veszik a pusztá-guti 17. sz. tjkvben foglalt 9 hold 1246 négyyszögöl kaszálót Major Bálint és neje Szabó Juliánától 2200 koronáért.

Kardos László veszi a debreczeni 3042. sz. tjkvben foglalt Varga-utca 16. sz. házat és 7 hold 350 négyyszögöl ondódi földet Mayering Gyuláné Félegyházi Juliánától 16,000 koronáért.

Szabó József és neje Kovács Eszter veszik a debreczeni 8960. számú telekjegyzőkönyvben foglalt Csapó-utca 54. sz. házat Juhász Lajos és neje Kecskés Máriaától 11,600 koronáért.

Faragó György és neje Vilmányi Mária veszik a debreczeni 541. sz. tjkvben foglalt 3 hold 1050 négyyszögöl ondódi földet Nagy Mihály és társától 2700 koronáért.

Kiss Ferencz és neje Erdey Zsuzsánna veszik a debreczeni 1220. számú tjkvben foglalt Homok-utca 49. számú házat Balogh István és neje Szőke Máriaától 1600 koronáért.

Csók-árverés és következményei.

— augusztus 12.

Egy angol folyóirat olyan pörökről ad hírt, amelyeket ki nem fizetett csókokért indítottak Amerikában. Csókot vásárolni és nem tüstént készpénzben fizetni, az nem gavallóros dolog. Ez tehát a véleménye miss Marian Green-nek is, aki ez év elején San Franciscóban egy társaságban az est szépségkirálynője volt. Amikor a vidám

órak haladtával a társaság jövedve is nőtt, valaki csókárverést indítványozott, ami az Egyesült Államokban ez idő szerint rendkívül kedvelt neme a szórakozásnak. A jelenvolt urak között volt mr. Doolan és dr. Hicks is e az első, közmegelepetésre, 400 koronát ajánlott föl egy csókért a Green kisasszony rózsásajkairól. A miss készséggel elfogadta az ajánlatot és örömmel vette át mr. Doolan adósságlevelét, amely a következő napra tüzte ki a fizetés idejét. Dr. Hicks, akinek nem volt sok pénze, erre ugyanily föltételek mellett kért egy csókot, ám miss Green kijelentette, hogy az ár a keresettel nő s most már csak 500 koronáért adhatja csókját. Hicks dr. nem az az ember, aki potom 100 korona miatt sok szót vesztegetne, átvette a csókot s mint Doolan, ő is kötelezvényt adott fizetségül.

Nem tudván beváltani a kötelezvényt, pörre került a dolog, a bíró azonban ünnepelesen kijelentette, hogy a csókot ingyen kell adni és ingyen kell elfogadni. Másképp döntött egy kaliforniai bíró, amikor Smith kisasszony ügyében kellett itélnie, aki bepörölte mr. Jamest tizenhét csók megfizetésére 44 koronájával. Egy kaliforniai városkában jótékonykezélu bazárt rendeztek, — amelyek jövedelmét egy iskola építési alapjára szánták. Hogy a fináncziális eredmény fényesebb legyen, a hölgyek csókvásárt ajánlottak. Az eredmény közmegelepedésre igen szép volt. Az urak mind készpénzben fizettek, amikor azonban Jamesnek, aki tizenhét csókot orzolt a szép Smith kisasszony ajakáról, szintén kvittellnie kellett volna, a vakmerő férfi hirtelen megjegyezte, hogy nincs apró pénze, nagy még kevésbbé, azonban, ha a kisasszony megelégszik négy koronával, azt szívesen megfizeti.

A szép miss fölháborodással utasította vissza az ajánlatot és csókjaiért darabonként 4 koronát követelt a bíróság előtt, amely neki ezt meg is ítélte. A legnagyobb-szerűbb az, amikor egy önként adott csókért kell valakinek 100 koronát fizetnie. Így járt mr. John Oszkár Chikágóban. Egy este sétálni ment a menyasszonyával, amikor a Jefferson-parkba értek, az est homályában a szerelmes pár kissé meglepedkezett magáról s hosszu, forró csókkal tapadtak egymás ajakára.

Am a szemfüles chikágói rendőr, aki nem tűrhette a közmorál illetén megsértését, elvitte a völégényt a policziára, ahol egy sötét cellába zárta s másnap a bíró 100 koronára büntette azzal az indokollással, hogy egy szép leány csókjáért maga is szívesen fizetne mindig 100 koronát. A szerelmes ifju savanyu ábrázattal szurta le a büntetésépnt, de megesküdt, hogy Chikágóban sohasem esőkol meg többé a nyilvánosság előtt senkit.

Meggyilkolta az anyósát.

— Véres büntett a szülőben. —
 augusztus 12.

Borzalmas gyilkosság történt tegnap délután a pécsi szőlők között. Egy öreg asszonyt ölt meg a saját veje, hogy fia mielőbb kézhez kaphassa a nagyanyai örökséget. A véres gyilkosságot csak egy órával a tett elkövetése után fedezték fel és a gyilkost az esti órákban már le is tartóztatta a rendőrség.

Az esetről tudósítók a következőket írja:

A gyilkosságot Pichler József tanító fedezte fel. A szülőjének szomszédságában követték el a gyilkosságot. Pichler este 7 óra felé hazafelé igyekezett szülőjéből s hogy a szomszédos özv. Szlipcsovic Józsefné szülője mellett elhaladt, fájdalmasan hangzó nyöszörgés és segélykiáltás vonta magára figyelmét. Pichler bement Szlipcsovicné szülőjébe és alig tett néhány lépést, borzalmas látvány tárult eléje. A szülő

tulajdonosát, Szlipesovicsné a préház közelében összevagdalt véres fejjel látta a földön heverni. A 89 éves asszony még akkor eszméleténél volt és felismerte szőlősszomszédját, kinek elmondta, hogy veje: Horváth (Kokán) József akarta őt megölni.

A gyilkosság híre csakhamar elterjedt a diósi-dűlőben. A rendőrséget is értesítették róla és Szlipesovicsné, ki időközben meghalt, beszállították a halottasházba.

A rendőrség emberei legelőször is Horváth (Kokán) Józsefet tartóztatták le, akit szőlőjében meg is találtak. Horvát tagadja, hogy a gyilkosságot ő követte el, de valamennyi rokona mind reá gyanakszik és Pichler Józsefen kívül még többen is halották, a mikor Szlipesovicsné egyenesen a vejét nevezte meg. Az öreg asszony még azt is elmondta, hogy miként támadta meg egy baltával őt a veje.

A gyilkos öt csapást mért áldozatára. Az egyik vágás bal arcát vágta ketté, úgy hogy az alsó álkaposa is eltörött belé. A másik vágás orrán át a szemek alatt érte az öreg asszonyt, a harmadik bal füle alatt, közel a nyakcsigolyához, a negyedik és ötödik vágást már hátulról mérte a gyilkos áldozatának koponyájára, úgy, hogy az több helyen megrepedt.

Szlipesovicsné délután 4 órakor ment ki Alsóbalokány-utcai lakásáról szőlőjébe. Veje szőlője ott van az ő szőlője közelében. Minden jel arra vall, hogy Horváth (Kokán) József kileste anyósa érkezését és előre elkészült arra, hogy megöli őt. Horváthnak első feleségétől van egy fia, a kire nagyanyja után szép örökség vár. Ezt akarta mielőbb megkeríteni és e miatt Horváthnak gyakori összeütközése volt már anyósával és sógoraival. — A gyilkos mindössze 36 éves.

A rendőrség még az éjszaka folyamán kihallgatta Horvát József feleségét is és ezenkívül azokat a tanukat is, a kik előtt Szlipesovicsné elmondta, hogy volt veje támadta meg őt borsószedés közben. A gyilkos állhatatosan tagad, de a bizonyítékok mind erősebben ellene vallanak.

CSARNOK.

Egy fiatal élet.

Irtó: **Honti Henrik.**

(Folytatás és vége.)

Igaz, hogy Liza sohasem adott ko molyan okot ilyen gyanura, de fiatal is, szép is és ha az udvarló erősen akar valamit... Ő, a sziv nincs kőből és az alkalom megejtí a szentet is!...

De nem szólt a feleségének, mert látta, hogy eléggé megkínózzák a maga gondolatai.

A megható temetés bizony nem egy nő szemé e csalt könnyet, de ki sem volt annyira megindulva, mint Bodorné. Szép teste vonaglott a rejteni igyekezett sirástól, arca rendkívül halavány volt és szeme alatt erősen meglátszottak az álmatlan éjszaka sötét karikái.

Az asszonyoknak feltűnt a menyecske nagy bánata és titokban sugni kezdtek:

— Nézd, a kis Bodorné mennyire sir!

— Csakugyan, nagyon a szívére veszi...

— Alighanem oka van rá...

A férj kutató szeme, aki mindenben gyanuja igazolását látta, sőt kereste, szintén észre vette asszonya nagy szomorúságát és elhatározta, hogy megkettőzi figyelmét. Az asszonyka alig tudott hazamenni, lábai roskadoztak és erősen a férje karjába fogódzott.

Odahaza izgatottan dobta magát ágyára és nagyon sajnálkozott.

— Ó, be kár volt fiatal életéért! ...

IV.

És terjedt a hír, szállt a suttogás, hogy a szép Bodorné szeretője volt az elhalt Nemes Lászlónak.

Pedig szegény kis menyecske éppen azzal volt a fiu halálának oka, hogy mosolygó szép arca és barátsága dacára hű maradt az urához.

Törődtek is azzal a rossz nyelvek, hogy ha az asszony viszonzta volna a fiu szerelmét, ennek nincs oka rá, hogy ifju életét kioltsa.

Bodornak is fülébe ért a sugás-bugás és sok tépelődés után el is mondta feleségének:

— Tudod, Liza, hogy mit beszélnek?...

Azt mondják, hogy szeretted a fiatal Nemet!...

Az asszony ránézett a férjére ártatlan szemeivel, hogy ez szégyenkezve sütötte le tekintetét, — majd keserves sirásra fakadt:

— Ó, a nyomorultak!... ó, a semmirevalók!...

S a szegény menyecske zaklatott lelken átvonult a Nemes Laczi tragédiája és undorodva értette meg, hogy ha ő is szereti a fiut, még ma sem tudja, nem is sejtí senki, — mig így... megölte őt és az ő nevére, asszonyi hírére rákenik a szennyet.

Elgondolta azt a jelenetet, amikor könyörögte szegény a szerelmet, ő anyáskodva utasította el őt!...

Megrázkódot.

...Lelke nagy fájdalommal könyekbe olvadt és bánatosan zokogta férje vállára borulva:

— Most még inkább szeressük egymást...

És úgy érezte, mintha nagyot nőtt volna...

Az ablakon beszűrődő napsugár pedig körülragyogta sötét hajfürtjét...

Még augusztus hó 20-áig!

Szönyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szönyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradékokat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Visszamaradt valódi Smyrna szönyegeket féláron.

Bosznay J. és Társa

szönyegháza, Kossuth-utca 11.

Még augusztus hó 20-áig!

Virágüzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Piacz-utca 59. sz. a. 10** év óta fennálló

Virágkereskedés seme

építkezés miatt **augusztus hó 1-én Piacz-utca 69. szám alá**, a kereskedelmi és iparkamara házába, a „Frohner“-szálloda mellé helyeztem át.

Amidőn az eddigi szives pártfogást megköszönöm, kérem b. támogatásukat új helyiségemben is.

Teljes tisztelettel

Janatka Alajos

műkertész.

Itt először!

Itt először!

Csak néhány napig látható!

Debreczenben a vásártéren legnagyobb könyvelemmel felszerelt csarnokban. Az első és legnagyobb ilyenmü hazai vállalat saját világvilágítási teleppel 20 lóerejű gőz dynamo locomobillal.

Lifka-féle ideg

ELECTRO BIOSKOP

(Villamos mozgófényképek)

S Z I N H Á Z

Élő szenzációs mutatványok életnagyságban a legnagyobb tökéletességben. Kiténtetve számos országos kiállításon, az életből véve természet utáni felvételek reprodukálása által a gyönyörű szecsoák, aktuálítások, látványosságok, drámák, regék, bikaviadalok, harszi események, humoristikus történetek, illúziók stb 300 számból áll az összes műsorozat!! Legszén. áció-abbak az élő mutatványok.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét e szenzációs új műsorra!

Műsor: f. 12. es 13-an.

1. Rémtettek Macedóniában. Dynamit merylet az expresz vonat ellen. 2. Fregoli az átváltozó művész. 3. Brüsszel látképe (Belgium) felvéve a robogó nyarsonatról. 4. A osoda tyuk. (Eredeti.) 5. Ütközet a Jalu folyónál. 6. A híres „Cake Valk“ tánczolja Miss Devera és Mister Johnson által. 7. Drahnem a híres párisi komikus a közönséget kőzönti. 8. Delhi Durbár, indiai alkirály kíséretével, VII. Edward angol király előtt tiszteleg a koronázáskor. (Szenzációs.) 9. Az első szivar következményei egy franciaia realistánál. 10. A két legnagyobb orosz hadihajó veresége a japánoktól Tien-Csin-nél (Legujabb.) 11. A medve és az őrszem. (Tréfás.) 12. Vonatok átfutása, a központi pályaudvaron, Berlinben. (Eredeti.) 13. A póruljárt rezervista. (Tréfás.) 14. Pílangó változatok, a legujabb színes vetítésekkel. (Magyarországon először.)

Minden 2-ik nap új műsor!! Napon'a 3 nagy előadás. Hétköznap este 7, 8 és 9 óra or. Vasárnap délután 4 órától minden órában. Minden kedden és esütörtökön este 9 órakor előadás urak részére igenl érdekesítő látványosság!!
Helyárak: Zártzék 40 kr., I. hely 30 kr., II. hely 20 kr., III. hely 15. Gyermekor 10 éven alul az első 3 helyen a félárt fizetik. III. hely 20 kr. Katonák és gyermekek a III. helyen 10 krajczár.

Távol állván vásári reklámoktól, csak azt az egyet vagyok bátor megjegyezni, hogy Elektro-Bioscop színházam a mai kor magaslatán áll, ennél fogva kérem az itteni n. é. közönséget, a minél számosabb látogatásával pártfogolai!!

Szives pártolást kér tisztelettel

Lifka Ernesztin

tulajdonosnő.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottságának folyó évi 1100. számú végzése folyóan közhírré tétetik, hogy az egyház tulajdonát képező Péterfia-utca 10. számú háznak 11 hold 400 □-ölet területe földje **augusztus hó 17-én délután 3 órakor** az egyház tanács-termében ez évi október 1-től hat évre nyilvános árverésen bérbe, illetve hasznbérbe kiadandó, árverési feltételek az egyház iródájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vége az árverezői szándékozók a kikiáltási ár 10%-át bányapénzül készítsék, az árverő bizottság elnökeinek kezébe letenni tartoznak.

Debreczen, 1904 augusztus 9.

Otrokocsi Végh János,

a deb. ref. egyház gazd. gondnoka.

A legnagyobb vállalat a látványosságban össze nem tevesztendő hasonló utánczókkal.

Saját felvétel és saját vetítógép. Először látható: Debreczenben, a Vásártéren csak pár napig

BIOSKOP

1 javított és különösen átdolgozott Kinematográf.

E készülék Párisban az 1900. évben a Grand Prix-vel lett kitüntetve. 500 lámpafénynyel, 6 ilylmpával van kivilágítva; e vállalat 5 hónapig Berlinben, 6 hónapig Triesztben, 6 hónapig Graczbán, 6 hónapig Budapesten stb. nagyobb városban óriási feltűnést keltett. Állandó szerződése Budapesten. Helyárok: Zárt-szék 80 fill., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill. Iskolák és egyetek tömeges megjelenése esetén kedvező belépti-díjban részesülnek. Előadások naponta este 7, 8, 9 órakor Vasár- és ünnepnap 3 órától óránként. Villanyvilágítás saját 20 lóerejű gőzgépével.

Műsor:

Augusztus 12. 1. XIII. Leo pápa a Vatikánban. 2. Amerikai gyorsvonat. 3. Hazatérés a legelőről. 4. A bocsapott férj. 5. Szerelmes és a bűvész. 6. Hamis szobaleány. 7. New York kávéház égése Londonban. 8. Sevillai bikaviadal. 9. Meglepetve. 10. Egy utazó művész. 11. Nyugatlan lakók. 12. Brahmüne királynő. 13. A szemtelen légy. 14. A kérlelhetetlen vendég.

Minden hétfőn és pénteken este 9 órakor előadás csak felnőtt férfiak részére. Ezen előadáson Dojen tanár operáció műtétei lesznek bemutatva, mérsékelt felemelt helyekkel.

A Kinematográf egy fonográfal van összekapcsolva, mely a leghíresebb énekesek és énekesnők dalait és híres komikusok kupléit adja elő.

Napi műsor végén minden nap az orosz-japán háborúból képlet lesz bemutatva.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Narten György,
tulajdonos.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természe és magyar ásványvíz, mely a külföldi Gies-hüttlét legjobban pótolja, főraktára:

MAYER JENŐ

fűszer és csemege üzletében.
Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "
melyen leszállított áron kapható.

A legelőcsőbb
bevásárlási forrás

Székelly Jenő és Társa

utoda.

uri és női-dívat

czipőraktár cégnél

Piacz-

és Szent-Anna-utca
sarkán.

Hirlapelárusítók

felvétetnek,

a „Debreczen“ elárusítására
városi nyomdában,

városban, keresztépület

— A ki —

olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak, konyhák, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárasszá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készíti tervrajzokat, költségvetést.

Félix gyógyfürdő.

Nagyváradtól délre 7 kilométer távolságban, 140 méterre a tenger színe fölött, nagykiterjedésű tölgy erdősegtől borított hegyekkel környezett csendes völgyben, a nagyváradi-belényesi vasút és országút mentén fekszik. Hét (7) szállodájában 165 szoba van, minden igényeket kielégítő módon s a folyó évben teljesen ujjonnan berendezve, nyolcz tükör és tiz kádfürdővel felszerelt fürdőházaival egy szállodákkal, mint a gyógy- és étteremmel esukott és télen fűtött folyosókkal vannak összekötve. — 49 C. fokú hévforrásának vízbőssége páratlanul áll Európában, napi mennyisége 17 millió liter. Természetes iszap, vásártelki moór, szénsavas, só, jódos, szikós s bármely másnemű kombinált fürdő rendelkezésre áll. A kénsavas sókban gazdag és kénhidrogént is tartalmazó hévvíz különösen javalt fürdő alakjában: Csuzos és kőszvényez bántalmaiknál, izületi gyuladásoknál, csonttörések és ficzomodások után, idegcsábáknál (pl. shyas) némely bőrbajoknál, görvölly és angolkóránál, idült fekélyeknél és sebesülések után maradt tapadó hegeknel, női betegségeknel, idült méh és petefészek gyuladások, méhhurut mendence, beli sejtiszóvetbeli és izzadmányoknál, idült veselobná (Bright kor) stb. Ivógyógyomdó alakjában pedig: idült gyomorhántalmaknál, makacs székrekedésnél, vesekőveknél, a máj és epehólyag betegségeknel (sárgaság epekővek) és ezukor-betegségnél. A fürdő orvosa dr. Matolay Károly operatur, nőgyógyász, volt közkörházi igazgató főorvos, ki május—szeptemberig a fürdőtelepen, télen pedig Nagyváradon lakik s telefon hívásra télen is bármikor megjelenik a fürdőtelepen. Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik Forgalom: 6500 fürdővendég 30 ezer kiránduló. A fürdő tulajdonosa a jászvári premontrei rend és a fürdő bérlelje Komzsik Alajos nagyköltséggel a folyó évben mindent ujjáalakítottak s mindent ujjonnan a lelegegánsabbban rendezték be.

Téli kúra penzionnal.